63ste Jaargang No. 5163

DAGBLAD

Donderdag 17 Juli 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: I. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Vrede met Japan op komst.

Elf landen zullen de voorwaarden opstellen?

De wet over Brits Indie is er door.

VREDE MET JAPAN.

De AP-correspondent John Hightowe weet uit Washington te berichten, dat de Verenigde Staten aan elf naties hebben voorgesteld om te beginnen met de voorbereidingen tot een vrede's verdrag met Japan (onder deze elf naties is ook Nederland. — Red.).

Deze voorbereidende conferentie zou moeten aanvangen op 19 Augustus. Men ziet hierin een volledig afwijken van de manier om tot een vrede te komen zoals die was voorgeschreven door de vier grote mogendheden voor Duitsland en Oostenrijk. Men weet niet of Rusland het voorstel van deze elfmogendheden conferentie zal aannemen, want een gevolg van een dergelijke conferentie zal zijn dat er geen controle meer is van een vier of vijftal grote mogendheden met vetorecht.

De uitnodiging werd enkele dagen geleden verzonden en heeft niet alleen tot doel om de vrede met Japan uit handen te nemen van de vier mogendheden, maar om het een systeem van stemmen te geven, waarbij twee derde van het aantal stemmen beslissend is (Washington, (AP) 16.7).

DE WET IS ER DOOR.

De onafhankelijkheidswet voor Brits Indië werd in het huis van de Lords aangenomen en naar de Koning gezonden ter ondertekening. Als deze wet getekend is kunnen de twee verschillende dominions in Indië worden opgericht. Naar men weet zullen 15 Augustus twee staten het leven zien t.w. Hindoestan en Pakistan (Londen, (AP) 16.7).

TRUMAN EN DE MISSISSIPPI.

In een speciale boodschap gericht tot het congres stelde Truman voor om in een tienjaren plan de mogelijkheden van het Mississippi rivier-basin te gaan onderzoeken en exploiteren. Hij vraagt 250.000.000 dollar om dit werk ter hand te nemen (Washington, (AP) 16.7).

SENORA PERON.

Senora Peron beëindigde haar vacantie at de Italiaanse kust en vloog naar Rome, meldt een extra bulletin van hedenochtend. (Rome, (AP) 17.7).

ONTHEEMDEN.

Marshall, sprekend over de quaestie der ontheemden, die door de oorlog hun haardstede hebben verloren, zeide: „Een jaar geleden hoopten wij dat dit probleem zou worden opgelost doordat men in Latijns Amerika en in andere landen buiten Europa deze mensen zou opnemen. Maar nu weten wij dat het geen scheepsladingen vol waren die naar Paraguay en Brazilië gingen.

Inderdaad, er zijn er nu enkelen op weg naar Venezuela en er worden plannen gemaakt, maar zoals ik het nu inzie, kunnen wij uitter blijven en wachten tot andere mensen dit probleem gaan oplossen".

Voornamelijk bedoelde hij ontheemden uit de vroeger Baltische Staten, Letland, Litauen en Estland en uit de streek van Polen, die nu onder Rusland is gekomen, en de mensen van Joegoslavië.

Dit betrekkelijk kleine aantal, een handje vol, meende Marshall wel te kunnen oplossen, daar zij toch geallieerden zijn enslachtoffers van het nazisme.

150.000 Personen zou men moeten opnemen. Marshall onderstreept dat men hiermede de traditie van Amerika zal handhaven, als een land dat vluchtelingen opneemt en hij wees erop de principepen, vastgelegd in het statuut van de Verenigde Landen.

De staatssecretaris legde deze verklaring af voor het comité van het congres opdat men de wet zal aannemen, die Truman heeft ingediend waarbij met ertoe zal besluiten om over een periode van vier jaar, 400.000 vluchtelingen op te nemen (Washington, (AP) 16.7).

HANDELSVERDRAG.

Er zal een delegatie naar Portugal vertrekken om te komen tot een handelsverdrag tussen Italië en Portugal (Rome, (AP) 17.7).

LAKE SUCCESS.

Men zit vol spanning af te wachten of Rusland heden het voorstel van Amerika om een semi-permanente controle in te stellen aan de Griekse grens zal voorzien van een veto of niet (Lake Success, (AP) 17.7).

HANDELSVERDRAG.

Een Russisch Hongaars handelsverdraag werd te Moskou ondertekend ((AP) 17.7).

BREUK TUSSEN VATICAAN EN YOEGO SLAVIË.

Het blad Borba vraagt in een hoofdartikel om een formele breuk tussen Yoego Slavia en het Vaticaan, zoo het Vaticaan doorgaat Yoego Slavië aan te vallen (ncwc).

TEGEN DIENSTPLICHT.

Een twintigtal prominente Amerikanen hebben protest aangetekend tegen het voorstel van Truman om de dienstplicht ook in vredestijd door te voeren.

Onder de ondertekenaars zijn Daniels secretaris tijdens de eerste wereld oorlog, senator Johnson, Dr. Hutchins kanselier van de universiteit van Chaigaho, pater Millor S.J. deken aan de universiteit van Detroit (ncwc).

HARTELIJK WELKOM.

De aartsbisschop van Toronto in Canada Zijne Eminentie Kardinaal Mac Guicran heeft onlangs een rede gehouden, waarin de Kardinaal de Katholieken van Canada opwekte, om de nieuwe bewoners van Canada hartelijk welkom te heten. De kardinaal wees op de ellende, die deze mensen in Europa hebben meegemaakt.

Speciaal wees de Kardinaal op die geloofsgenoten, die uit het Oosten van Europa komen en die katholiek zijn, doch wier ritus niet dezelfde is, als die van West Europa. Hij vroeg hen ook als broeders te beschouwen hopende dat verschil in liturgie geen beletsel zal zijn voor vriendschap.

PALESTINA KWESTIE.

De commissie van de verenigde landen heeft een adres ontvangen de „Catholic Near Eats Welfare Association", waarin gevraagd wordt de rechten van de 130.000 Christenen die in Palestina wonen veilig te stellen. De brief vraagt ook, dat men de toegang tot de Heilige Plaatsen zal open houden voor alle Christenen van de wereld (ncwc).

het nieuws van vandaag

De verschillende vredesconferenties na deze tweede wereldoorlog hebben een eigen geschiedenis. Eerst kwam men in Parijs bijeen en na een 90 dagen van ruzie maken, waarbij vooral Australië zich vijandig toonde tegenover Rusland, als leider van de kleine mogendheden (het is nota bene een heel werelddeel) tegen de grote mogendheden kwam men daar toch klaar met een vredesverdrag voor de as-satelieten.

Daarna begon men in Jan. van dit jaar voorbereidende besprekingen over de vrede met Oostenrijk en Duitsland in Londen, de vier groten zonden hun afgevaardigden daarheen en het werd daar formeel ruzie, doch er werd toch nog gehoopt, dat de conferentie in Moskou nog wel zou slagen, een vrede met Oostenrijk zou toch zeker nog wel mogelijk zijn, doch noch een vrede met Oostenrijk en noch een vrede met Duitsland kwam tot stand, het is weer uitgesteld tot een conferentie van de grote vier in Londen in November van dit jaar. Intussen is er al weer veel veranderd, er gingen stemmen op dat de andere drie buiten Rusland om, maar een vrede met Oostenrijk en Duitsland zouden sluiten, doch dit staat gelijk met een formele breuk en een zich neerleggen bij wat Rusland dan achter de grens gaat doen.

Anderen hebben al beweerd, als de conferentie van Bevin Bidault en Molotov in Parijs mislukt, dan mislukt de conferentie in Londen in de maand November zeker. Die profeten zullen hopen we geen gelijk krijgen, want we zagen het, het werd daar alweer ruzie in Parijs.

Bidault bracht Molotov noch naar de deur, doch Bevin bleef binnen, hij zei geen „ajo" zelfs.

Doch er is nog een ander land dat vrede moet krijgen, Japan. Maanden terug heeft MacArthur, wiens werk in Japan veel prijzende critiek kreeg, reeds om een vrede gevraagd voor dit land.

Nu komt plotseling het bericht uit Washington, dat enige dagen geleden, (en de journalisten wisten het nog niet eens!) een voorstel los kwam, om met elf naties een vrede te gaan sluiten.

Er steekt wat achter, men wil de veto's van Rusland in het opmaken van deze vrede trachten te ontlopen.

Er zit nl. aan de kwestie van een vrede voor Japan ook de vervelende kwestie van Korea, waar de Russen en de Amerikanen elkaar ook tegen gekomen zijn precies half weg en waar ze elkaar ook om de hals vielen doch de vriendschap is verkoeld, zodat men nu in caricaturen kan zien hoe hoog de muur wel is die daar loopt.

In Brits Indië komen twee nieuwe staten. De wet werd ook in het hoger huis aangenomen. In Nederlands Indië willen we net als de Engelsen ook wel staten oprichten, wel meer als twee, doch er is daar een andere mentaliteit gegroeid. Men spreekt in de telegrammen van zenuwenoorlog. Een A.P.-telegram spreekt vandaag ook weer eens over Indië. Men schijnt een speciale correspondent naar Indië gestuurd te hebben, ze denken zeker dat er veel copie insteekt?! De man heet Stanley Swinton en is ons verder ook niet bekend, hij komt niet voor onder onze collectie van oorlogscorrespondenten. Het is wel interessant de formulering van de gebeurtenissen in de Aneta telegrammen te vergelijken, met de termen in de A.P.-telegrammen.

Nieuws uit Indië

Zenuwoorlog in Indie.

In Nederland stemmen tegen Linggadjati.

GENERAAL WINKELMAN WIL LINGGADJATI LIQUIDEREN.

Op een landdag van „Handhaving Rijkseenheid", te Hulshorst gehouden, heeft gen. Winkelman gezegd, dat Linggadjati nog zal kunnen worden geliquideerd. „Met behulp van flinke, eerlijke en krachtige deskundigen is alleen nog redding mogelijk", betoogde hij.

Prof. Gerbrandy zeide, dat er op het ogenblik in Indonesië toestanden heersen, waarover Nederland zich altijd zal moeten blijven schamen. „Het Ned. volk moet zich kunnen uitspreken, er moeten nu daden komen na al het gepraat. Indië moet zelfstandigheid verkrijgen, maar de band mag niet worden verbroken. Deze werd door God gelegd en kan door Van Mook niet worden verbroken."

Ook het Tweede Kamerlid Dr. Bruins Slot voerde 't woord en eindigde: „Geef aan gen. Spoor het bevel op te rukken om een eind te maken aan de Republiek."

DE HEER SLUYSER VAN „HET VRIJE VOLK" ACHT DE GENDARMERIE GEEN REDEN TOT MILITAIR OPTREDEN.

De heer Sluyser merkt in Het Vrije Volk op:

„...van een binnentrekken in de Republiek door een gemengde gendarmerie" is in de overeenkomst van Linggadjati niets te vinden".

De gedachte aan een gemengde gendarme, „die zou gaan opereren in een gebied, waar wij het de facto-gezag van een andere regering contractueel hebben erkend" is omstreeks Maart 1947 ontstaan.

„Zij schijnt in de nota van de Commissie-Generaal te zijn terecht gekomen, „terwijl de heren, Prof. Schermerhorn en Mr. van Poll zich op 5000 meter hoogte door het luchtruim naar Schiphol spoedden. Daar wachtte de pers hen op met de text van de nota, het was voor de reizigers een verrassing".

De schrijver erkent evenwel, dat de geëiste garantie voor orde en veiligheid geen onredelijk verlangen betekent.

„Ofschoon de gendarmerie in de text van Linggadjati niet voorkomt, zou men kunnen betogen, dat zij, logischerwijs behoort tot de instituten van het tweede plan; zij moest aan de orde komen, zodra de uitvoering van de overeenkomst actualiteit zou verwerven. Mits men dan maar bedenkt, dat tussen Nederland en de Republiek de vraag is opengebleven, of de billijke garantie voor orde en veiligheid niet kan worden verstrekt op een andere wijze dan die der ontworpen gendarmerie. Maar aan de andere zijde gebiedt de billijkheid te zeggen, dat de bezwaren, die de Republiek tegen de gendarmerie aanvoert, evenmin van billijkheid zijn ontbloot".

Er zijn voor een redelijke oplossing op dit punt, zo meent de schrijver, „tal van varianten mogelijk". De gendarmerie echter, zo besluit hij, „kan en mag nooit een reden tot militair optreden vormen".

R.V.D.

UIT BATAVIA.

Een A.P.-telegram meldt, dat de huidige Minister van Buitenlandse Zaken Tamsil van de Indonesische republiek naar de hoofdstad van de republiek vloog, om te trachten de nieuwe moeilijkheden tussen de regering van de republiek en de Nederlandse autoriteiten op te lossen om zodoende de dreigende oorlog af te wenden.

Een nader telegram van Stanley Swinton meldt, dat Tamsil Batavia verliet in een Nederlands vliegtuig. Hij nam deel aan de conferentie die nu op verzoek van de huidige Gouverneur Generaal Hubertus van Mook plaats vindt. Tamsil zal het hoofd van het cabinet Sjarifoeddin de situatie gaan toelichten.

Sjarifoeddin hield een rede voor de radio, die door de Nederlanders als een verwerping van hun voorstellen wordt gezien.

Het republikijnse parlement verwierp met algemene stemmen de voorstellen van de Hollanders en de arbeiders organisatie „Sobsie" riep de arbeiders, op om tezamen 't volk een verdediging op te zetten voor de onafhankelijkheid en de souvereiniteit van de republiek tegen de Nederlandse agressie (Batavia, (AP) 17.7).

SPANNING NOG NIET OPGEHEVEN.

Een A.N.P.-telegram van 16 Juli meldt dat er te Djokja nog geen beslissing is genomen inzake de voorstellen van Dr. van Mook omtrent de gezamenlijke gendarmerie en de staking van de vijandelijkheden. Dit werd door Setjadjit en Dr. Tamzil, die heden te Batavia zijn aangekomen, bevestigd.

Vanavond verwacht men een beslissing.

Volgens een betrouwbare republikeinse bron zal het kabinet van Sjarifoeddin zich wel niet handhaven, indien de Nederlandse voorstellen worden verworpen.

Een hooggeplaatste Indonesisch regeringspersoon, verklaarde aan Aneta dat de berichten over de vernielingen van de ondernemingen in West Java, op onjuistheid berusten. De ondernemingen verkeren in goede staat.

Het regeringsblad „Merdeka" schrijft de berichten toe aan een soort zenuwoorlog, voorafgaande aan militaire acties, zeggende: „Een deel van de — bigbusines-groep — in Nederland wil beslist oorlog, terwijl een andere dee! hiermede niet instemt."

De ministerpresident, Sjarifoeddin, verklaarde te Djokja aan een Aneta-correspondent, dat eerst de politieke zaken tussen Nederlanders en Indonesiërs beslecht moesten, terwijl de kwesties aangaande gendarmerie en staking van vijandelijkheden op de tweede plaats komt en vanzelf geregeld zal worden indien de politieke quaestie wordt opgelost.

Volgens een Aneta-correspondent kwalificeerde men de voorstellen betreffende een gemeenschappelijke gendarmerie en staking van de vijandelijkheden, welke voorstellen gisteren door Dr. van Mook aan Sjarifoeddin werden overhandigd, als redelijk en men had daaromtrent te optimistische verwachtingen. (Aneta)

FATHER FLANAGAN.

De beroemde father Flanagan van Boys Town is uit Japan teruggekeerd. Hij was op het vliegveld welkom geheten door de zoon van de Keizer. Op de tweede dag werd hij door Mac Arthur in audiëntie ontvangen. Ook bracht hij een bezoek bij de Keizer. Hij prees de liefde van de Japanners voor hun kinderen en vroeg het Amerikaanse volk de kinder tehuizen in Japan te steunen. Voor het werk dat door Mac Arthur verricht werd had hij prijzende woorden (ncwc).

De Nederlandse Boekenmarkt in oorlog en vrede

door

F. J. de Fraiture.

Schrijver van dit artikel.

Op cultureel gebied is het wellicht de boekenmarkt geweest, welke het meest beïnvloed is geworden door oorlog en vrede. Vóór de oorlog was het uitgeven van boeken in een land met een zo klein taalgebied als Nederland niet lucratief. We weten het allen: in verhouding tot wat in andere talen geschreven werd, bleef de oplaag, zelfs van werken der meest gelezen auteurs, klein, en het goed uitgevoerde boek dus duur. Uitgever noch schrijver werden er rijk van; slechts weinigen van de laatstgenoemde categorie konden van de opbrengst hunner pennevruchten leven en een Nederlands boek, dat vertaald werd, was een zeldzaamheid. Voorts bleven uitgevers en boekhandelaren met grote voorraden onverkochte boeken zitten.

Toen de oorlog kwam, werd dit spoedig anders. De Duitse bezetter nam veel werken, als zijnde „staatsgevaarlijk" uit de handel en verbood tal van nieuwe uitgaven; de meeste literatoren weigerden aansluiting bij de „Kultuurkamer" en kwamen daar door in de onmogelijkheid hun boeken te doen uitgeven, en tenslotte bemoeilijkte de toenemende schaarste aan papier en bindmateriaal de uitgifte van boeken. Tegenover dit teruglopend aanbod stond een toenemende vraag naar boeken.

Tengevolge van de sterke rantsoenering op elk gebied was er over het algemeen weinig te koop, terwijl toch veel mensen juist daardoor of wel tengevolge van min of meer duistere manipulaties over méér geld beschikten. De onzekerheid wat er met ons geld zou gebeuren, deed velen er toe besluiten het in kunstvoorwerpen, postzegels en boeken te beleggen. En tenslotte was er een groter vraag naar lectuur omdat veel mensen minder te doen hadden en hun tijd wilden vullen met studie of ontspanningslectuur. Er kwam dientengevolge een steeds groter vraag naar standaard- en seriewerken en tenslotte werd elk boek verkocht, al was het ook nog zo oud. Ook het antiquariaat maakte een gouden tijd door.

Toen na de bevrijding de eerste boeken weer begonnen uit te komen — meest oorlogsliteratuur — bleven ze wegvliegen. De leeshonger naar het vrije boek bleef bestaan tot... na de geldsanering de Nederlander begon te merken hoe arm hij eigenlijk is. Het geld, dat men heeft of verdient, is hard nodig geworden voor het dagelijks levensonderhoud en het zo mogelijk weer eens aanschaffen van noodzakelijke levensbehoeften.

Gevolg: weinig vraag meer naar boeken, en dat terwijl juist toen een lawine van pas gereed gekomen werken de uitgeverijen begon te verlaten en de boekhandel overstroomde. Menig boekhandelaar, gedurende zes jaren gewend geraakt aan een méér dan vlotte verkoop, slaat nu in wanhoop zijn overvolle boekenplanken gade, waar veel meer bijkomt dan er af gaat. Herhaaldelijk komt het reeds voor, dat boekhandelaren de bestelde zendingen geheel of gedeeltelijk weigeren en zo de strop op de uitgevers trachten af te wentelen. En veel particulieren, die intekenden op seriewerken (encyclopaedieën e.d.) annuleren hun intekening wegens geldgebrek.

Typerend voor de toestand is een mededeling tijdens een boekenuurtje voor de radio, dat van een gunstig ontvangen gedichtenbundel 15 exemplaren verkocht werden! Alleen werkelijk waardevolle en gezochte werken weten zich nog vrij goed te handhaven. Dat deze toestand echter verre van een cultuurbelang is, spreekt vanzelf. Een beginnend auteur heeft voorlopig weinig of geen kans meer.

LES IN JAPAN. GEEN WITTE BROOD.

In Rome sloot de politie een achttal van de meest luxe restaurants daar men daar aan de gasten witte brood gegeven had, wat streng verboden is (Rome, (AP) 17.7).

CURAÇAO

PERSBERICHT.

Zijne Excellentie de Gouverneur ontving den Heer L. W. St. van Eps, voorzitter van de Vereniging van Curaçaose studerenden in Nederand met wien de belangen van de in Nederland studerende Curaçaoënaars werd besproken en met name de mogelijkheid van contact tussen de Curaçaose overheid en de vereniging onder het oog werd gezien, mede met het oog op mogelijke voorlichting van de onlangs door den Gouverneur ingestelde studiebeurs-commissie.

OVERSTAPKAARTJES.

Iemand werkzaam op de Isla, wonend op Santa Rosa, naar huis gaande per A.B.C., vraagt of het niet mogelijk is, dat dit convooybedrijf overstapkaartjes gaat invoeren. Alles is mogelijk, en we twijfelen er niet aan of de directie van dit bedrijf zal op de suggestie ingaan.

NAAR SURINAME.

Het elftal van de K.S.C. is van plan een reis naar Suriname te ondernemen en enkele wedstrijden te gaan spelen tegen het elftal van de N.G.V.B., De Nederlands Guyana Voetbal Bond. Ook zullen er wedstrijden tegen verschillende clubs gespeeld worden. De N.G.V.B., welke op 3 Augustus as. een sportpark opent bood voor deze wedstrijden een prachtige beker aan. De beker is te bewonderen in de uitstalkast van de firma Spritzer en Fuhrmann, Bredestraat (P).

„ST. GENESIUS".

Op het examen van deze Bond slaagden de volgende candidaten: de dames: Maria Frans, Julia Jacobs, Sixta Diaz, Erica Arends, Ruty Oduber, Annie Zielinski.

De heren: Thomas Schwengle, Raymundo Young, Constan de Windt, J. F. Marquez, John Booi, Jan E. Roos en Edwin Zichem.

Afgewezen: 7 candidaten.

CHAUFFEURS.

Gisteren kwamen de chauffeurs weer met een oude klacht waarover de bond van de chauffeurs reeds vroeger eens heeft aangeklopt bij de betrokken instanties. De chauffeurs van de huurwagens zouden geen kans genoeg krijgen, om passagiers mee te nemen, terwijl particulieren bezig zijn hun wagens aan te bieden. Tweemaal heeft de bond San Cristobal daarover bij de betrokken instanties over geinterpelleerd.

SPORT.

Men schrijft ons:

Wij zouden het zeer op prijs stellen indien U in Uw blad bekendheid wilde geven aan de volgende feiten onze Bond betreffende.

De N.A.L.T.B. is toegelaten als lid van de internationale organisatie op tennisgebied, de Fédération Internationale de Lawn Tennis, waarvan het secretariaat te Parijs zetelt. Dit houdt o.a. in, dat wij het recht hebben aan alle inernationale wedstrijden onder auspiciën van genoemde wereldbond deel te nemen, doch tevens, dat wij ons, naast onze eigen Statuten en Huishoudelijk Reglement, te houden hebben aan de reglementen en besluiten van deze top-organisatie.

Voor de door onze Bond georganiseerde kampioenswedstrijden 1947 voor het gebiedsdeel Curaçao hebben ingeschreven 32 heren en 11 dames enkelspelers. De enkel wedstrijden zijn Zaterdag jl. begonnen en zullen als volgt beëindigd worden:

Zaterdag, 26 Juli 4 uur n.m.:

Eindstrijd dames op de „Asiento" banen.

Zondag, 27 Juli, 3.45 uur n.m. Eindstrijd heren op de C.B.L.O. banen.

Verder is de Bond in onderhandeling met Venezuela over een bezoek van een tennisteam van Curaçao aan Caracas, waarover de tennisbond aldaar een uitnodiging heeft gezonden.

ANETA CORRESPONDENT.

Curaçao heeft een nieuwe Aneta correspondent, die ijverig telegrammen over Curaçao de wereld inzendt, vandaag b.v. had hij er een over de vergadering in het Theater Brion en een over de komst van de musicus Rennesse. De „Beurs" beweerde onlangs dat er geen geheimen zijn op Curaçao, doch dit is dan toch een geheim, wie wel de nieuwe ijverige Aneta correspondent is. We wensen hem veel succes, zijn taak is van groot belang.

DUS OOK CURAÇAO?

In Parijs kwam het werkcomité van de 16 landen bijeen om te beslissen over het voorstel van Frankrijk, dat de landen van Europa ook de overzeese gebieden zullen inschakelen in hun economische reconstructie plannen (Parijs, (AP) 17.7).

COTTICA.

In tegenstelling met andere berichten zal de Cottica eerst Maandagavond Curaçao verlaten.

SCHEEPSBERICHTEN.

16 Juli 1947.

Sta. Paula naar La Guaira, Olav Bakke van Pto. Cabello, Plato van La Guaira, San Juan van La Guaira, Edg. D. Williams naar Sta. Marta, A. F. Warren van Aruba.

RECLASSERING.

De stichting voor reclassering en kinderbescherming op Curaçao zond ons een keurig gedrukt halfjaarlijks verslag. Velen zullen dit boekje met genoegen lezen. Het doet de pers deugt dan toch ook eens geprezen te worden, en te zien hoe deze stichting over ons tevreden is!

Het verslag eindigt aldus:

Er blijft nog veel te doen.

Daaraan zal niemand en zeer zeker het actuele bestuur van de stichting nog twijfelen. Al mocht er gelukkig hier en daar iets tot stand gekomen zijn, we zijn er nog lang niet.

Wat moeten wij bv. momenteel doen met minderjarige delinquenten, die reeds in het huis van bewaring of zelfs al in de gevangenis zijn opgesloten en die onder geen enkel beding — gezien hun precedenten — in aanmerking komen voor de toch reeds zo overbelaste gestichten? Niet in de gevangenis...... natuurlijk niet ...... maar waar dan? We hebben er nog niets voor, al is er reeds met studie naar uitgezien.

Dat is dus nog een groot ideaal, wat we met alle krachten zullen trachten te verwezenlijken...... vanzelfsprekend ook met Uw hulp en steun.

Reeds meerderen tekenden in als lid of donateur...... doch hun aantal is geenszins voldoende. Gaarne recommanderen wij ons en menen te mogen zeggen, dat aan dit bij uitstek goede en noodzakelijke werk niemand vreemd mag blijven.

Het zij zo. Onze penningmeester zal U op dit terrein gaarne de weg wijzen. Zijn adres? Bredestraat 45 Otrabanda. Tel: 2281.

Ten slotte: hopen en vertrouwen wij, dat Uw belangstelling, die reeds in ruime mate gewekt werd, steeds groter breder en effectiever moge worden en dat dit eerste halfjaarlijkse verslag voor U allen niet alleen het bewijs moge zijn van onze oprechte dank voor hetgeen U reeds deedt, maar vooral ook, dat het voor U een aansporing moge wezen om ons mooie en heerlijke werk te blijven steunen op ieder terrein.

Wij danken U nogmaals en bij voorbaat.

Namens de Stichting.

P. Ph. H. Offermans O.P.

Voorzitter.

A. M. Capello.

secretaresse.

NAAR WISHI.

CIRCUS OP JUICIO?

Nabij Cas Chiquito sloeg een circus de tenten op. Een reuze attractie voor de voorstad van Willemstad.

Nieuws van overal

PALESTINA.

De leider van de Joodse arbeiders Salman Rubashov kwam voor het speciale comité van de Verenigde Landen en vroeg daar om een spoedige overbrenging van de Joden die de nazie-terreur hebben overleefd.

De arbeidersleider zeide: „Het is maar voor korte tijd dat zij een vulkaan hebben verlaten, en nu begint die vulkaan alweer te roken. Nu moet men niet meer te laat komen om hen te helpen. De geest van de regering der Britten noemde hij een geest van koloniale politiek.

Hij wees op de sociale noden van de Joodse arbeiders, waarvoor men geen begrip toont en op zijn dynamische werkkracht, welke niet gerespecteerd wordt (Jerusalem, (AP) 16.7).

CARMELIETEN IN BRAZILIË.

Het bestuur der Carmelieten provincie Rio de Janeiro heeft tot Provinciaal aangesteld onze landgenoot de hoogeerw. pater Emilius Wienk O. Carm. Tevens valt de Provincie van Bahia onder zijn bestuur.

Pater Wienk werd in 1908 te Hengelo (Ov.) geboren. In 1933 werd hij in Brazilië tot priester gewijd. De laatste jaren was hij reeds assistent van de provinciaal.

Kropman over de Staten van Suriname

De Parlementaire Commissie heeft zich uiteraard ook op de hoogte gesteld van de politieke situatie in Suriname. Dat er een zekere politieke activiteit heerste was haar al van de eerste dag van haar bezoek af duidelijk geworden, onder andere door de vele spandoeken en plakkaten; voorts heeft zij tal van bijeenkomsten gehouden met vertegenwoordigers van zoal niet politieke partijen dan toch van politieke stromingen en bewegingen. Het hoogtepunt vormde echter het bijwonen van een vergadering van de Staten van Suriname, het Parlement van dit Gebiedsdeel.

Men weet dat deze Staten bestaan uit vijftien leden, waarvan tien gekozen door de bevolking, — krachtens een wel zéér beperkt kiesrecht — en vijf benoemd door de Gouverneur.

Op zekere avond werden wij dan plechtig ontvangen en de parlementszaal binnengeleid. De publieke tribune was tot de laatste plaats bezet door dames en heren uit Paramaribo.

De Staten zaten aan een lange hoefijzervormige tafel, en onze Commissie kreeg een plaats in de Statenzaal, recht tegenover de voorzitter. De bedoeling was, dat wij alleen maar een vergadering zouden bijwonen, onzerzijds werd er niet gesproken, alleen geluisterd.

Aan de orde was een houtverordening, waarover enkele leden korte opmerkingen maakten, welke beantwoord werden door de hoofdambtenaar, vertegenwoordiger van het Gouvernement. Wij waren onder de indruk van de zakelijkheid en beknoptheid der besprekingen, al hadden wij toch een zeker vermoeden, dat dit enig verband hield met het volgende punt van de agenda: de rondvraag.

Want deze rondvraag bleek al spoedig te bestaan uit een reeks algemene politieke beschouwingen welke over het hoofd van de voorzitter heen gericht werden tot de Parlementaire Commissie. Deze beschouwingen waren van pacifieke aard, — met één uitzondering! Deze uitzondering werd gevormd door een uitstekend spreker, leider van een zeer belangrijke beweging, die geen blad voor de mond nam en zeer onvriendelijke woorden sprak over de Nederlandse regeringen.

Nu bestond deze Parlementaire Commissie uit leden, die wel eens meer redevoeringen hadden gehoord van min of meer revolutionnaire aard en wij waren dus niet zo heel erg onder de indruk, al moet erkend worden, dat er af en toe reden toe zou hebben bestaan om de geachte redenaar tot de orde te roepen. Dit geschiedde niet en de Parlementaire Commissie welke alleen uitgenodigd was tot bijwoning van de vergadering, achtte het niet op haar weg liggen om het protocol te verbreken.

Enkele dagen later had zij echter gelegenheid om het standpunt uiteen te zetten, dat de regering en zeker ook de overgrote meerderheid van het Nederlandse Parlement inneemt inzake de toekomstige verhouding tussen Nederland en Suriname, op de grondslag der Koninklijke rede van 6 December 1947, en het gevolg daarvan was, dat dezelfde redenaar, zonder iets op te geven van zijn beginselen, openlijk en oprecht tegenover de Parlementaire Commissie zijn vertrouwen in de aanstaande ontwikkeling van de gang van zaken uitsprak.

Vertrouwen, daar gaat het om in Suriname.

Men wil — het is thans 1947 — nu eindelijk eens weten waar men aan toe is en men herinnert dan aan de woorden van H. M. de Koningin op 1 Januari l.l. tot de West gesproken: „Onze Rijksgenoten in het Westelijk halfrond wens ik toe de spoedige vervulling eerst van het binnen de huidige Grondwet bereikbare en daarna van wat pas na grondwetswijziging kan worden tot stand gebracht, opdat die zelfstandigheid uw deel worde, waarnaar velen uwer zo vurig verlangen en welke voor allen een gelukkige toekomst moge openen" en men vraagt zich af, waarom de vervulling van deze beloften zo lang moet duren, niet wetende, dat de departementale en parlementaire molens in Nederland langzaam malen.

Bij de beoordeling van de politieke situatie in Suriname moet men wel in het oog houden, dat de bevolking nog weinig politiek geschoold is. Het kan ook niet anders!

Het kiesrecht is er zéér beperkt, op een bevolking van ongeveer 180.000 zielen zijn er ongeveer 3000 kiezers, die ongeveer voor de helft van hun kiesrecht gebruik maken. Bovendien hebben de Staten van Suriname weinig bevoegdheden: de gouverneur is een machtige persoonlijkheid en al kan worden toegegeven, dat, wanneer de Gouverneur een verstandige en tactische persoonlijkheid is en de Staten gemotiveerde opmerkingen maken, de invloed van de Staten niet gering zal zijn — men is toch over de huidige status niet tevreden.

Partijen, zoals wij die in West-Europa kennen, bestaan in Suriname niet, het zijn bewegingen, niet gegrondvest op bepaalde beginselen, maar geleid door telkens wisselende desiderata.

Intussen valt gelukkig in de laatste jaren een duidelijke lijn te onderkennen. Algemeen is het verlangen naar uitgebreider kiesrecht, naar uitbreiding van het aantal Statenleden en vooral: naar zelfbestuur. Men wil: baas in eigen huis, zoals men dat noemt. Men begrijpt echter heel goed, dat ook dit baasschap geleerd moet worden en in menige Surinaamse kring wil men dan ook gaarne de hulp van Nederland inroepen om geleidelijk te komen tot zelfstandigheid.

Binnen dit raam echter zijn er tal van verschillen merkbaar tussen de onderscheidene bewegingen, waarbij vooral van belang is de positie van de Hindostani en Javanen, dus van de Aziaten, die bijzondere wensen hebben. Zoals men weet heeft de Nederlandse regering reeds enige hervormingen ontworpen, welke binnenkort aan de Staten van Suriname zullen worden voorgelegd en daarna, al dan niet gewijzigd, in het Nederlandse Parlement zullen worden behandeld.

In Suriname is men zeer benieuwd naar die voorstellen, welke vermoedelijk het voorwerp zullen zijn van een verhoogde politieke activiteit.

Voorzover ik de Surinamers heb leren kennen, geloof ik te mogen zeggen, dat deze voorstellen in een rustige atmosfeer behandeld zullen worden — al zal misschien de een of andere spreker wel eens min of meer gewaagde stellingen verkondigen.

Hoofdzaak bij dit alles is, zoals ik reeds opmerkte: vertrouwen van Nederland in Suriname en van Suriname in Nederland en op de basis van dat vertrouwen zal mijns inziens een staatkundige hervorming tot stand kunnen worden gebracht, welke aan de grote meerderheid der bevolking bevrediging zal geven.

Het bezoek dat de ministers Beel en Jonkman aan Suriname zullen brengen, zal naar mijn vaste overtuiging dat vertrouwen ten zeerste versterken, vooral wanneer inmiddels de staatkundige hervormingen weer een stap nader tot verwezenlijking zullen zijn gekomen. Want de Surinamers willen — en terecht — eindelijk nu wel eens een begin zien van wat in 1942 in uitzicht werd gesteld. Dit te meer omdat de hervormingen in Oost-Borneo al spoedig zijn tot stand gekomen en de uitnodigingen tot de befaamde Rijksconferentie nog steeds op zich laten wachten!

MAC. ARTHUR

Maanden geleden vroeg hij reeds om vrede voor zijn Japan.

ONS KONINKRIJK

De Nationalisatie van de Nederlandse Bank

Onder de titel „Monetair Sluitstuk" wijdt „Het Algemeen Handelsblad" (16 Juni) een artikel aan de nationalisatie van de Nederlandse Bank zoals deze door Minister Lieftinck aan de Kamer wordt voorgesteld.

Voor het kabinet Schermerhorn vormde de nationalisatie reeds een programmapunt. Daar echter bij de wijziging van het statuut van de Nederlandse Bank in October 1945 dit instituut reeds geheel afhankelijk gemaakt was van het Ministerie van Financiën, kan met reden de vraag worden gesteld, waarom dit programmapunt door het kabinet Beel werd overgenomen.

„Het wetsbesluit van 1 Oct. 1945 werd min of meer euphemistisch het herstel van onze „eigen" Bankwet van 1937 genoemd, maar in werkelijkheid keerde de zelfstandigheid van de circulatiebank niet terug. De verantwoordelijkheid voor het monetair beleid berustte niet meer bij het bank-directorium, de leiding was overgegaan van de durfmarkt te Amsterdam naar de Kneuterdijk te Den Haag".

Hoewel de Minister in de Memorie van Toelichting tot twee maal toe als zijn oordeel geeft, dat de Nederlandse Bank haar zelfstandige positie niet verliezen moet, kan het blad zich niet voorstellen,

„wat van de zelfstandigheid overblijft van een lichaam, dat gedirigeerd wordt door het Ministerie van Financiën, waarvan de bankdirectie slechts adviserend en uitvoerend orgaan is met in deze nog naast zich een bankraad, voor het overgrote deel benoemd door de regering".

Voorts waagt men het te betwijfelen of

„de samenvoeging van de leiding de staatsfinanciën en van de geldpolitiek onze stabiliteit van beide waarborgt. Nog nergens ter wereld heeft deze combinatie dit bereikt. Een onafhankelijke circulatiebank kan een waarborg bieden tegen een onvoorzichtig financieel overheidsbeleid. De vroegere bankverslagen getuigen herhaaldelijk van ernstige en gefundeerde waarschuwingen tegen een ongezond financieel beleid. Men moge het met die waarschuwingen eens zijn of niet, men zal moeten toegeven, dat een onafhankelijke instantie, die verantwoordelijk is voor het monetair beleid en die zich publiekelijk kan uiten, een onmisbare factor is bij de publieke controle over onze financiën. Reeds thans is gebleken, dat men het gemis van een dergelijke werkelijke onafhankelijke instantie voelt".

Daar de aandeelhouders toch al geen invloed op het beleid hadden is de nationalisatie niet van practische betekenis;

„het merendeel der aandelen was in handen van het administratie-kantoor, het college van commissarissen werd aangevuld uit de kringen van handel, industrie en bankwezen; het is geen stoute veronderstelling, dat de Bankraad is ingesteld om ook een bepaalde andere categorie te doen vertegenwoordigen in het bestuur der Bank, welken President bij Kon. Besluit wordt benoemd. Zelfs zal in de toekomst de staat-aandeelhouder op de benoemingen van commissarissen, die niet meer dan een toezicht hebben op het interne beheer der Bank, niet veel invloed kunnen oefenen daar de bindende voordracht hiervoor door commissarissen en directie gezamenlijk wordt opgemaakt".

In de gedachtengang van den Minister zijn zijn argumenten om de Bank als N.V. te laten bestaan niet logisch. Daarin ware het beter geweest

„de Bank als staatsbedrijf voort te zetten en onder de Bedrijvenwet 1928 te brengen, derhalve hiervoor een jaarlijkse begroting vast te stellen. Vooral nu, zoals de Minister zegt, het winststreven verdwenen is, zou dit voor de hand liggen en een betere publieke contrôle over de gestie zou mogelijk zijn. Al sinds 1936 is de klacht geuit, dat het monetair beleid in een waas van geheimzinnigheid is gehuld; de Minister van Financiën heeft in zijn contrôle over de Bank een zeer grote macht. Het zou om deze en andere redenen wenselijk te achten zijn dat de staatsbank als „zelfstandig" onderdeel van het Ministerie van financiën, althans ten dele aan een comptabele contrôle onderhevig ware. Men kome niet aan de noodzakelijkheid van geheimhouding (die men in Engeland ook niet heeft kunnen volhouden), zoals bij het Egalisatiefonds opgeld deed: in financiële monetaire zaken past de grootst mogelijke openbaarheid".

R.V.D.

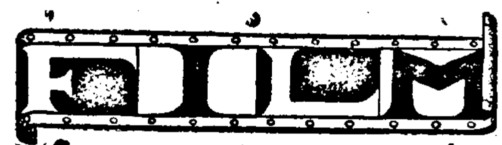
PARTICIPEERT HET RIJK IN WINST DER K.L.M.?

Vrij algemeen zijn de Tweede-Kamerleden het er — blijkens het voorlopig verslag — wel mee eens, dat het Rijk voor een belangrijk bedrag deelneemt in het te vergroten kapitaal van de K.L.M. De Kamerleden willen echter wel weten hoe het staat met de onderhandelingen tussen de K.L.M. en de scheepvaartmaatschappijen, of het Rijk wel een evenredig groot aandeel van de winsten zal krijgen en verder, of de regeringsinvloed in het bestuur niet te klein is in verhouding tot de belangrijke deelneming in het kapitaal. Ten slotte wordt gevraagd, of er een tariefsverlaging wordt verwacht.

FOTO'S ONDER WATER.

De heer P. N. Windmeyer te Delft heeft in de afgelopen winter een camera geconstrueerd, waarmee onder water kan worden gefotografeerd. Gedurende de laatste weken heeft hij proeven genomen in het Sportfondsenbad te Delft en over enkele weken vertrekt hij naar Noord-Afrika, om aan de Algerijnse kust een speciale reportage te maken van het leven beneden de zeespiegel. De Middellandse Zee leent zich, door haar helderheid, bij uitstek voor het fotograferen onder water, zelfs nog op een diepte van 30 tot 35 meter.

Aangezien de proefnemingen van de heer Windmeyer van grote betekenis kunnen zijn voor de biologische wetenschap hebben zij de volle belangstelling van de heren Prof. N. Tinbergen uit Leiden, Verwey uit Den Helder en Dr. Wagenaar Huivelinck uit Utrecht.

NEDERLANDS SUCCES.

Oprichting Confédération Internationale du Film.

Door de Nederlandse delegatie op het 4e Internationale Katholieke Filmcongres te Brussel is een gedetailleerd plan ingediend der katholieke filmproductie en internationale uitwisseling van films van godsdienstige zedelijke of culturele waarde. Voorts een voorstel tot samenwerking van alle anden met gelijke talen en tot centralisering der filmvoorziening voor de Missielanden alsmede centralisering van de productie en distributie van films aldaar, teneinde grotere en betere resultaten ente kunnen bereiken.

Deze voorstellen zijn, nadat deskundigen der verschillende landen in speciale zittingen de voorstellen bestudeerd hadden, in hun geheel aangenomen. Er werd opgericht: de „Confédération Internationale du Film".

Hieraan wordt deelgenomen door België, Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Spanje, Canada, Nederland en de Missielanden. Een aantal andere landen verklaarde zich in principe bereid tot toetreding, doch was niet bevoegd directe beslissingen te nemen. Hieronder waren o.m. Mexico, Peru, Engeland, Tsjechoslowakije, Portugal en Zwitserland.

De Nederlandse afvaardiging bestond uit: Mgr. Hendrix voorz. der K.F.A. (Kath. Film Actie), deken I. Broekma uit Boxtel en de heren L. Weterings en L. Janssens van der Sande uit Roermond welke laatste de voorstellen indiende en verdedigde.

In een speciale slotzitting werd het bestuur der Confédération verkozen, waarbij de Nederlandse afgevaardigde met algemene stemmen tot voorzitter werd gekozen. Het bestuur is thans als volgt samengesteld: President: Janssens van der Sande (Ned.: Vice-Pres.: Abbé Vachet (Canada) secr.-gen.: Prof. Dr. R. Branca (Italië); vicomte de la Grandiere (Frankrijk) Sixt van Ruyteghem O.F.I. (België en Dr. J. M. Cano (Spanje).

Er werd besloten dat het Bureau der Confédération in Nederland gevestigd zou worden. Reeds thans werd via dit bureau aan Nederland de opdracht verstrekt tot het vervaardigen van een vijftal documentaires over Nederland ten behoeve van Italië Spanje en België.

(De Maasbode).

Lonen en Prijzen

door

G. M. NEDERHORST.

Het vraagstuk van de lonen en prijzen is door de nota, welke door Prof. Mr. J. R. M. van den Brink met een aantal andere financiële deskundigen aan den Minister van Financiën is gezonden over de financiële toestand van Nederland, weer eens in het middelpunt van de belangstelling gekomen.

Tijdens de oorlog is de geldhoeveelheid enorm uitgebreid. Er hebben loonsverhogingen plaats gevonden zonder dat daarmede evenwijdig liep een uitbreiding van de productie. Het tegendeel was zelfs het geval. Door de strooptochten, welke de Duitsers hier hebben ondernomen, verdwenen onze voorraden, terwijl door de schade aan onze productie-installaties de mogelijkheid van een snel herstel van de goederenpositie niet aanwezig is.

Willen wij uit de impasse, waarin wij door deze gang van zaken geraakt zijn, komen, en het geschokte leven tussen de lonen enerzijds en de met deze lonen te kopen hoeveelheid goederen anderzijds herstellen, dan zijn, tweeërlei soort maatregelen noodzakelijk. In de eerste plaats komt in aanmerking een vermindering van deze aanspraken op goederen door een beperking van de geldhoeveelheid. Daarnaast een parallel daarmede moet zich een uitbreiding van de goederenproductie voltrekken. De vermindering van de geldhoeveelheid kan op verschillende wijzen plaats vinden. Als zodanig komt in aanmerking:

a. het heffen van belastingen;
b. het aangaan van leningen door de Staat;
c. het blokkeren van een deel der inkomens.

Tussen b en c, het aangaan van leningen en het blokkeren van gelden, bestaat in principe weinig verschil. Blokkeren betekent in feite het aangaan van een gedwongen renteloze lening. Het Regeringsbeleid is in de afgelopen periode door bovenstaande maatregelen gekenmerkt.

Terecht wijzen de ondertekenaars van de nota er op, dat de aanvankelijke opgezette sanering van het Nederlandse geldwezen technisch volkomen geslaagd is. De moeilijkheden ontstonden pas toen de deblokkering een feit werd. Na de aanvankelijk zeer sterke inkrimping van de circulatie, is er de laatste tijd weer een sterke toename van de geldhoeveelheid te constateren. Enerzijds hangt dit samen met een verandering in betalingsgewoonten. Vergeleken met normale tijden wordt in deze tijd een geringer gebruik gemaakt van het girale geld, terwijl in meerdere mate aankopen contant verricht worden.

Een en ander brengt met zich mede een grotere behoefte aan geldmiddelen. Nochtans is de toename van de geldhoeveelheid uit deze oorzaak niet volledig te verklaren. Er zijn nog andere punten, welke in inflatonistische richting wijzen. Het is in verband hiermede noodzakelijk, dat zo spoedig mogelijk de belastingplannen van de Regering worden aangenomen, waardoor de belastingverheffing in versterkte mate kan plaats vinden. Daarnaast verdient het overweging om na te gaan of het niet gewenst is tijdens deze noodtoestand maatregelen te treffen opdat de beter gesitueerden het surplus van hun inkomen, hetwelk uitgaat boven hetgeen nodig is voor het indirecte onder de huidige omstandigheden nog vrij sober levensonderhoud, alleen geblokkeerd kunnen ontvangen. Zolang men namelijk, gelijk thans het geval nog is, in hoofdzaak goederen produceert, welke aan de massa van de bevolking een sober levenspeil garanderen en de productie van alles wat maar enigermate naar luxe zweemt noodgedwongen zoveel mogelijk beperkt wordt, is er een groot gedeelte van de inkomens dat dit levenspeil overschrijdt.

Aangezien er dus voor een gedeelte van deze hogere inkomens geen legale bestedingsmogelijkheid aanwezig is, blijft er onrust op de goederenmarkt en is er een sterke tendenz in de richting van de zwarte handel. Een hernieuwde blokkering van het inkomenssurplus zou de zo noodzakelijke prijsbeheersing ten goede komen. Deze actie voor gedwongen sparen, meer in het bijzonder voor de hogere inkomens, zou dienen samen te vallen met het in werking stellen van de regeling voor het consumentencrediet voor de lagere inkomensgroepen. Indien men eenzijdig door middel van consumentencredieten de actie voor sterke besparing tot de lagere inkomens zou beperken, dreigt het gevaar dat men, monetair gezien zijn doel voorbij schiet, aangezien een groot gedeelte van de z.g. zwevende koopkracht bij de hogere inkomens aanwezig is. Terecht heeft dan ook de onlangs overleden econoom Prof. J. M. Keynes, wiens denkbeelden ter grondslag lagen aan de methode van oorlogsfinanciering, zijn actie voor gedwongen sparen in de eerste platts gericht op de hogere inkomens. Aan deze blokkering van het inkomens-surplus zou gepaard kunnen gaan de bepaling, dat aankopen van duurzame gebruiksgoederen slechts uit geblokkeerd tegoed kunnen plaats vinden.

Wat de loonbepalingen betreft, stond men aanvankelijk voor betrekkelijk geringe moeilijkheden. Als basis ging men namelijk uit van de gedachte, dat iedere Nederlander in staat moest zijn zijn bonnen te kunnen inwisselen en het distributiepakket te kopen. In de eerste maanden na de bevrijding, toen de distributie zich tot vrijwel alle artikelen uitstrekte, was dit een concreet duidelijk omschreven gegeven. Uit de bonnenlijst en de vastgestelde prijzen voor de levensmiddelen kon men week voor week de minimumkosten van het distributiepakket, welke op dat moment een zuivere grondslag waren voor de kosten van het levensonderhoud, vaststellen. Tevens was hiermede een nieuw element in de loonpolitiek geïntroduceerd. Zonder dit nochtans scherp tot uiting te doen komen had men hiermede in feite de gedachte van een minimumloon, geldende voor alle Nederlanders, aanvaard. Daarmede was in sterke mate het behoefte-element bij de loonbepaling tot uitdrukking gebracht.

Moeilijkheden ontstonden toen de goederenproductie beter werd en tal van artikelen in ruimere mate ter beschikking kwamen. Het distributiepakket onderging daarvan de invloed doordat tal van artikelen, welke voorheen niet als een minimum gevoeld werden, in de distributie kwamen en voor de verstrekking daarvan bonnen werden aangewezen. Een en ander had tot gevolg, dat de kosten van het distributiepakket, daardoor stegen. Teneinde nu te voorkomen, dat door deze uitbreiding van het distributiepakket de lonen zouden moeten stijgen, is de Regering er toe overgegaan al heel spoedig veel van deze semi-luxe goederen vrij te laten.

Al naar mate het herstel van ons productie-apparaat zichtbaar werd, geraakten ook de eerste levensmiddelen van de bon. Een en ander heeft tot gevolg gehad, dat momenteel de kosten van het distributiepakket nauwelijks meer tot basis voor het levensminimum te hanteren zijn. Wil men op deze grondslag verder gaan en aan het minimumloon een concrete inhoud geven, dan is het wenselijk om te geraken tot een objectieve vaststelling wat in deze tijd als een sociaal minimum wordt beschouwd, dat elke Nederlander moet kunnen verkrijgen. De vaststelling van dit sociaal minimum zou verband moeten houden met de mate, waarin het herstel van ons economische leven zal zijn voortgeschreden. Als zodanig vormt het een essentieel onderdeel van het welvaartsplan. De mogelijkheid dient opengelaten te worden om wanneer de productiviteit zal zijn toegenomen en de goederenhoeveelheid dientengevolge zal zijn vermeerderd, na een bepaalde periode het sociale minimum te herzien, teneinde dit aan te passen aan het inmiddels gestegen levenspeil. Door een sterke binding van het sociale minimum aan het herstel van ons productie-apparaat zal de betere arbeidsproductiviteit, welke daarvan het gevolg is, uit de aard der zaak veel kunnen bijdragen tot opvoering van de productiviteit en tot stimulering van de arbeidslust.

Onder de huidige omstandigheden is het loonpeil, hetwelk zich baseert op een sociaal minimum min of meer losgekoppeld van het internationale loon- en prijspeil. Teneinde dit te kunnen volhouden is de Regering genoodzaakt om door een stelsel van toeslagen op de aankoop van ingevoerde goederen het prijspeil laag te houden, teneinde te voorkomen dat de lonen hun waarde voor de aankoop van goederen zouden verliezen. Door deze politiek van het geven van toeslagen door de Regering op de hier te lande uit het buitenland ingevoerde distributiegoederen, waardoor de prijzen in het binnenland lager komen te liggen dan overeenkomt met de prijzen van de aankoop in de vreemde, is in feite een sociaal element in de prijsvorming geïntroduceerd. De kopers van deze massa artikelen, die in hoofdzaak te vinden zijn bij de lage inkomensgroepen vergoeden in de prijs, welke zij voor deze artikelen betalen, niet ten volle de kosten van het product. Een deel van deze kosten worden betaald door de Overheid, die dit wederom omslaat naar draagkracht over de collectiviteit van belastingbetalers. Er is hier in zekere zin sprake van het voeren van een prijspolitiek naar draagkracht. In dezelfde richting wijzen de maatregelen, welke getroffen worden in verband met de prijsvaststelling van luxe goederen.

In zijn rede voor de Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg te Brussel heeft Prof. G. Brouwers er terecht op gewezen, dat het streven van de Regering is de prijzen voor de meeste goederen zo laag mogelijk te houden. Om dit te bereiken staat men toe, dat voor speciale kwaliteiten en luxe goederen hogere prijzen berekend mogen worden, opdat uit de winsten, welke hiermede behaald worden eventuele verliezen van het massa-gebruiksartikel gedekt kunnen worden.

Voorbeeld hiervan vindt men in de groentendistributie, waarbij men aanvankelijk alleen de z.g. primeurs vrij liet. Een en ander had tot gevolg een sterke prijsstijging van de eerste voorjaarsgroenten, welke in hoofdzaak gekocht werden door de beter gesitueerden. Door de winsten, welke door de groentenhandel hiermede behaald werden kon de Regering een relatief lagere prijs voor de volksgroenten verdedigen, zelfs wanneer deze prijs niet ten volle de kosten goed maakte.

Eenzelfde verschijnsel doet zich voor bij de broodproductie, waarbij men toelaat, dat het kleinbrood tegen relatief hoge prijzen verkocht wordt, teneinde de tekorten van de verkoop van grootbrood te kunnen aanvullen, waardoor voor het bakkersbedrijf als geheel toch een sluitende exploitatierekening verkregen kan worden. De beter gesitueerden dragen hierdoor via de hoge prijzen en de winst op het luxe goed bij tot het dekken van de kosten van deze producten, welke in hoofdzaak door de minder gesitueerden gekocht worden.

In het subsidiestelsel en de tot nog toe gevoerde prijspolitiek ligt een vorm van indirecte belasting opgesloten, welke in hoofdzaak ten laste van de hogere inkomens komt. Als zodanig is zij sociaal te verdedigen.

De handhaving van het subsidiestelsel blijft noodzakelijk zolang het prijspeil intern nog zo weinig vastligt. Indien men aan de drang zou toegeven om thans reeds tot een definitieve stabilisatie van lonen en prijzen en wisselkoersen over te gaan zou dit onvermijdelijk tot gevolg hebben dat men een verkeerd stabilisatievlak zou kiezen. Wij staan nog slechts aan het begin van het herstel. De productiviteit van ons bedrijfsleven is nog bij lange na niet wat zij zou kunnen zijn Zou men op deze wankele basis een stabilisatievlak proberen vast te leggen, hetwelk ons zou binden voor de verdere toekomst, dan zou dit ongetwijfeld op een te laag niveau komen te liggen.

De gulden is momenteel minder waard dan in de toekomst. Naar mate onze productiviteit toeneemt zullen de prijzen dalen, waardoor onze export kan toenemen. Ook de verhoudingen op de wereldmarkt liggen niet vast. Tal van wereldmarktartikelen zijn nog schaars en dit heeft tot gevolg dat de prijzen daarvan abnormaal hoog liggen, maar deze zelfde omstandigheid vormt de basis van te verwachten prijsdalingen in de toekomst. De hoge prijzen van het heden prikkelen de productie, waardoor in de toekomst een lager prijsniveau te verwachten is.

Momenteel is niet te zeggen op welke basis wij voor de toekomst onze lonen en prijzen zullen moeten stabiliseren. Op welke hoogte dit vlak ook moge liggen, vaststaat, dat dit niet plotseling bereikt kan worden. Een geleidelijk proces van aanpassing en nieuwe verhoudingen is daarvoor noodzakelijk.

Een zekere inflatie is daarbij niet geheel en al te ontgaan, gelijk ook de ontwikkeling van lonen en prijzen sinds onze bevrijding heeft laten zien. Maar indien er inflatie nodig is, laat het lan een beheerste inflatie zijn. Laat het een inflatie zijn, waarbij men de teugels strak in de hand heeft en die men zeer doelbewust en slechts geleidelijk laat vieren.

In de overgangstoestand waarin wij ons thans bevinden zal er verschil blijven bestaan tussen de waarde, welke de gulden in het buitenland vertegenwoordigt en de buitenlandse waarde van de gulden. De eerste is het resultaat van maatregelen ten aanzien van prijs en loonpolitiek en de monetaire maatregelen welke daarmede samenhangen, terwijl de buitenlandse waarde van de gulden moment voor moment herzien kan worden door een wijziging van de wisselkoers. Door het stelsel van heffingen en subsidies bij in- en uitvoer kan men de binnenlandse en de buitenlandse waarde van de gulden van elkaar loskoppelen. De last hieraan verbonden wordt via het Staatsbudget door de volksgemeenschap als geheel gedragen, waarbij sociale rechtvaardigheid betracht kan worden. Tevens biedt het de mogelijkheid het nieuwe evenwicht tussen prijzen en lonen zowel nationaal als internationaal geleidelijk te beperken; waardoor de verliezen welke hieruit voor diverse groepen van economisch zwakkeren voortspruiten, tot een minimum beperkt worden. Deze politiek is verre te prefereren boven een abrupt aanpassing van de buitenlandse waarde van de gulden aan de binnenlandse, hetzij door een plotselinge verandering van het loon en prijspeil, waardoor dit in overeenstemming komt met de buitenlandse waarde van de gulden, met alle verschuivingen in de vermogensverhoudingen en de loon- en pensioensituaties die daarvan het gevolg zijn.

Uit de nota van Prof. van den Brink c.s. blijkt, dat deze reeds thans het tijdstip gekomen achten om tot de laatstgenoemde methode van stabilisatie over te gaan. Uit bovenstaande is het duidelijk dat wij uit economische en sociale overwegingen tegen dit ontijdig voorstel van loon en prijsbeheersing ernstige bezwaren hebben.

Caraibische Commissie op Jamaica

De Heer Jongbaw lid van de Caraibische Commissie terug van Jamaica was zoo welwillend ons een onderhoud toe te staan, dat een beeld geeft van het eiland en de daar gehouden besprekingen.

Jamaica is het grootste Britsche eiland in West Indië, telt 1¼ millioen zielen, waarvan 100.000 in Kingston, de hoofdstad wonen.

De bevolking is overwegend zwart en leeft hoofdzakelijk van landbouw als plantagearbeider. Ook de veeteelt wordt er op grote schaal beoefend. De voornaamste uitvoerproducten zijn: suiker, rhum, bananen, citrus en sigaren. In 1944 vernietigde een orkaan circa 80 pCt van de cocospalmen aanplant, waardoor een tekort aan grondstof is ontstaan en het eiland sinds toen eetbare olie moest invoeren. De wereld bekende Nestlé heeft er een fabriek staan, die naast gesteuriseerde ook gecondenseerde gesuikerde melk in blik maakt.

De door twee Amerikaansche Maatschappijen overgenomen bauxite terreinen zijn nog niet in exploitatie gebracht. De conditie waaronder de export zal plaats vinden maakt nog een punt van bespreking uit.

Den heer Bustamente, leider van de Jamaica Labour Party, die ook wel de „leeuw van Jamaica" genoemd wordt, heb ik gesproken.

Zijn partij heeft 23 van de 32 zetels in het huis van Vertegenwoordigers, terwijl de heer Manley, die de zgn. intellectuele arbeidspartij vertegenwoordigt slechts vijf zetels achter zich heeft. De overige 4 zetels zijn van diverse partijen.

De leden en adviseurs van de Caraibische Commissie zijn ondergebracht in het Shaw Park hotel dat gebouwd is op een plateau aan de Ochos Rios baai, hetwelk alleen met motorvoertuigen te bereiken is en circa 2½ uur (100 km.) rijden van de hoofdstad ligt.

De onderwerpen die ter vergadering van de Caraibische Commissie besproken worden zijn zoo als U wel bekend zal zijn geheim. De punten welke niet onder geheimhouding vallen worden regelmatig in een communiqué verwerkt en aan de pers verstrekt.

Behalve besprekingen over het opstellen van een rapport over de industrieele mogelijkheden van het Caraibisch gebied werden ook een aantal zaken behandeld van organisatorisch karakter.

Met algemene stemmen werd besloten om onmiddellijk een uitgebreid onderzoek in te stellen naar de industrieën en industrieele mogelijkheden van de Caraibische gebieden behoorende tot de vier naties, die lid zijn van de commissie. De stoot tot het opstellen van dit plan is voor een groot deel uitgegaan van een speciaal comité onder voorzitterschap van Sir John Mac Pherson, mede-voorzitter van de Engelsche Sectie en enkele leden van de overige nationale secties. De Nederlandse sectie werd vertegenwoordigd door den Heer Schiff van de Nederlandsche ambassade in Washington en mijn persoon. Een plan voor onmiddellijke actie werd opgesteld omvattende de instelling van een groep van vier experts, een van elk der deelnemende landen. Voor Suriname zal er een expert worden benoemd, die een rapport zal samenstellen om het te voren genoemd deel te verwezenlijken. Deze rapporten moeten tijdig beschikbaar zijn om aan de afgevaardigden van de eerst volgende conferentie, welke tegen eind November in Trinidad zal worden gehouden, te kunnen worden voorgelegd.

De West Indische Conferentie, die om de twee jaren gehouden wordt, zal in het volgende voorjaar op Guadeloupe plaats vinden.

De vraag of Suriname en Curaçao voordeel kunnen trekken uit de besprekingen van deze internationale commissie moet bevestigend worden beantwoord. Immers, in een wereld van uiteenloopende economische en sociale problemen kan alleen een oplossing gevonden worden in een sfeer van onderlinge waardeering en vertrouwen. De Caraibische Commissie is niet een in elkaar geschroefde sociale synthese, doch een in aanbouw zijnd huis, dat de volkeren van de Caraibische gebieden tot elkaar moet brengen. Men zal echter niet mogen rekenen op resultaten op korten termijn, aangezien het ontwerpen van plannen en het uitbrengen van advies daarvan uiteraard veel tijd in beslag neemt.

De commissie begeeft zich niet op politiek terrein; zij behandelt enkel en alleen sociale en economische vraagstuken van de gebieden liggende in het Caraibisch areaal. De leden behoeven daarom hun gedachten niet te verbergen achter vriendschappelijke en zalvende woorden, die vaak het kenmerk zijn van zoet gefluit ofwel bedriegelijke streeling van deze gespleten wereld.

Het is dan ook mijn overtuiging dat in de commissie ernstig en hard gewerkt wordt om aan het doel te beantwoorden; „de volkeren van de Caraibische gebieden welvaart te brengen!"

„De Surinamer".

KOMENDE MUZIEK-AVONDEN OP ARUBA.

Het Bestuur van de Arubaanse Kunstkring deelt ons mede:

Voor de maanden Juli, Augustus en September zijn met medewerking van de Sociedad Bolivariana enkele muziekavonden georganiseerd, die ieder op zichzelf iets bijzonders belooft te worden.

Op Woensdag 23 Juli treedt in de Sociedad Bolivariana op de Nederlandse Sopraan Mej. Coté van der Mark, aan de vleugel begeleid door Mevrouw V. S. Noorduyn van Curaçao.

Mej. van der Mark is voor onze lezers geen onbekende, zij zong de vorige maand in het Roxytheater te Willemstad en behaalde aldaar groot succes. Toentertijd werd reeds geschreven over haar prachtige Amerikaanse critieken, zodat het niet nodig is, die hier te herhalen.

Slechts willen wij erop wijzen, dat Mej. van der Mark niet alleen de eerste Hollandse zangeres na de oorlog, maar in het algemeen de eerste zangeres is, die op Aruba sedert het bestaan van de Kunstkring optreedt.

De heren der Schepping hebben op Aruba de primeur gehad, we herinneren nog even aan Rawn Spearman, een der Fisk Jubilez Singers en aan Richard Tauber. Zij is ook de eerste in Holland geboren artiste na Max Rodriguez en Jacob van der Woude.

De zangeres zingt hetzelfde programma als in Curaçao. Het concert begint om kwart over acht. Voorverkoop van kaarten als gewoonlijk in de botica's, bij Spritzer & Fuhrmann en Winkel's Handel Mij.

* * *

Op Zondagavond 3 Augustus, aanvang 20.15 uur, wordt in samenwerking met de Sociedad Bolivariana een licht klassiek programma uitgevoerd door Arubaanse, Hollandse, Surinaamse en Amerikaanse artisten, alleen woonachtig op Aruba.

Van vele zijden is de wens geuit plaatselijke krachten een kans te geven zich in het publiek te laten horen. Bovendien is een van de doelstellingen van de Kunstkring het aanmoedigen en steunen van muziek- en andere kunstuitvoeringen door ingezetenen van Aruba. Na veel moeilijkheden is het thans gelukt een gevarieerd programma van zang, dans, piano- en vioolspel samen te stellen. Behalve het Eagle gemengd koor onder leiding van F. Steenmeijer en het Surinaams Mannenkoor „Melodie" onder leiding van R. Kolader, zult U een 11-jarige Amerikaanse pianiste horen, een Amerikaans violist, een trio (viool, cello en piano) van gemengde Arubaanse, Amerikaanse en Nederlandse nationaliteit, terwijl een ingezetene van Oranjestad enkele balletdansen zal uitvoeren.

De netto-opbrengst van dit concert zal waarschijnlijk ten bate komen van het pianofonds van de Arubaanse Kunstkring. Nadere bijzonderheden volgen nog.

* * *

Voor een later datum in Augustus (vermoedelijk Zondag 17), worden besprekingen gevoerd met de internationaal befaamde violist Ricardo Odnoposoff, die ongeveer een jaar geleden enkele concerten te Caracas gegeven heeft en voor de oorlog verschillende tournee's door Europa maakte. Hij speelde daarbij steeds in de Nederlandse grote steden. Ricardo Odnoposoff is de beste leerling geweest van de in ons land zo bekende violist Carl Flesch. Op een internationaal vioolconcours in Wenen, waaraan 235 violisten deelnamen, behaalde hij de eerste prijs.

Voor de maand September wordt onderhandeld met het „Maracaibo-Strijkkwartet", bestaande uit de heren: Emil Friedman, viool; Jacob van der Woude, viool; Alfredo Sabbadini, viola; Max Rodriguez, cello.

Van dit kwartet, dat in Venezuela reeds met groot succes optrad maken onze landgenoten Jacob van der Woude en Max Rodriguez deel uit.

Oost Indië

DE BRIEF VAN DE COMMISSIE-GENERAAL VAN 20 JUNI 1947, GERICHT TOT DE REPUBLIKEINSE DELEGATIE ALS ANTWOORD OP HAAR NOTA VAN 7 JUNI 1947.

Kan de Commissie-Generaal het waarderen, dat de Republikeinse Delegatie haar nota van 27 Mei 1947 reeds op 7 Juni daaraanvolgend beantwoordde, zo moet zij tevens tot haar ernstig leedwezen constateren, dat een nauwgezette en onbevangen bestudering van dit antwoord haar tot de overtuiging heeft gebracht, dat het op de meest essentiële punten onbevredigend moet worden genoemd en naar haar oordeel geen basis oplevert, waarop een goede uitvoering van Linggadjati kan worden ondernomen.

De Commissie-Generaal acht zich om het grote gewicht der zaak verplicht dit oordeel zo duidelijk en volledig mogelijk toe te lichten. Zij zal daarbij niet treden in een weerlegging punt voor punt van de onwelwillende tendenties en onwaarachtige voorstelling van zaken, die in de aanhef van het Republikeins antwoord is gegeven. Zij kan alleen de aandacht er op vestigen, dat deze aanhef bewijst hoe groot de kloof is, die de Republikeinse gedachtenwereld scheidt van hen, die aan Nederlandse zijde met de grootste toewijding en oprechtigheid het bereiken van een voor beide landen aanvaardbare en noodzakelijke overeenstemming hebben nagestreefd.

Reeds in het begin ontbreekt het besef van wederkerigheid, hetwelk alleen een werkelijke samenwerking moge ik kan maken, en treft de eenzijdige op een onberedeneerd en ongewettigd wantrouwen berustende waardering van het Nederlandse standpunt, die in toenemende mate aan de uitvoering van de bereikte overeenkomst in de weg staat. De Commissie-Generaal zal de Republikeinse Delegatie op deze weg niet volgen en zich beperken tot de aanwijzing van de fundamentele verschillen, die zij ziet tussen het standpunt van de Republikeinse Delegatie en de in haar eigen nota vervatte voorstel en.

Deze verschillen zijn naar haar inzicht terug te voeren tot twee oorzaken: de feitelijke verwerping door de Republikeinse Regering van sommige van de belangrijkste grondslagen van de overeenkomst van Linggadjati en de afwijzing door haar van een samenwerking op de voet van wederkerigheid, welke in de overeenkomst wordt vooropgesteld en die noodzakelijk is voor de wederopbouw van Indonesië en voor de vestiging van een werkelijk vrije federatieve staat in die gebieden.

Zal de Commissie-Generaal derhalve haar betoog tot hoofdpunten beperken, zij stuit daarbij op de moeilijkheid, dat de Republikeinse nota verschillende van de door haar geformuleerde voorstellen stilzwijgend voorbijgaat, waarbij het niet altijd duidelijk is of de Republikeinse Delegatie die voorstellen verwerpt of aanvaardt. Zij zal daarom alleen de aandacht vestigen op die gevallen, waarbij uit andere delen van de Republikeinse nota de gevolgtrekking moet worden gemaakt dat dit stilzwijgen een afwijzing van het voorstel der Commissie-Generaal betekent.

HET CENTRALE GEZAG IN INDONESIË GEDURENDE DE OVERGANGSTIJD.

Het kernpunt van de voorstellen der Commissie-Generaal is gelegen in de ontworpen regeling van de centrale organen in Indonesië en in Nederland voor de overgangstijd, waarin overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 2, 12 en 15 van Linggadjati de rechtspositie van het Koninkrijk nog gehandhaafd zou blijven in afwachting van de totstandkoming van de Verenigde Staten van Indonesië en van de Nederlands-Indonesische Unie. Daartoe werd ontworpen voor Indonesië een in feite collegiale Regering op federatieve grondslag, waarvan de vertegenwoordiger van de Kroon deel zou uitmaken met behoud, de jure, van een uiteindelijke beslissingsbevoegdheid in federale aangelegenheden, terwijl in Nederland voorzien werd in een vertegenwoordiging van Indonesië, niet alleen ter uitvoering van artikel 9 der overeenkomst (vestiging van een Hoog Commissariaat), maar tot het bijstaan van de Nederlandse Regering in aangelegenheden, waarbij Indonesië betrokken is en tot voorbereiding van de Nederlands-Indonesische Unie.

De Commissie-Generaal is daarbij zover gegaan als artikel 15 van de overeenkomst van Linggadjati toeliet, met de bedoeling om de totstandkoming van de Verenigde Staten van Indonesië op de snelst en krachtig mogelijke wijze te bevorderen.

Daartegenover heeft de Republikeinse nota zich over de organisatie in Nederland, met uitzondering van een enkele zin betreffende de benoeming van een vertegenwoordiger van Indonesië aldaar, in het geheel niet uitgelaten en het voorstel tot de vorming van een door de Republiek voorgestelde interim-Regering in Indonesië zodanig geamendeerd dat het daardoor in werkelijkheid verworpen werd. Hetgeen toch de Republikeinse nota voorstelt met betrekking tot de hervorming en aanpassing van de Indische Regering, is in wezen geen hervorming, doch een uitschakeling van de door de Republiek voorgestelde interim-Regering, Oost-Indonesië en Borneo, het volledige centrale gezag voeren en blijft de vertegenwoordiger van de Kroon, welke titel hij ook moge dragen, daar buiten, behoudens een vaag omschreven bevoegdheid om zijn instemming te onthouden aan beslissingen, die hij strijdig acht met zuiver Nederlandse belangen. Het moet duidelijk zijn, dat in deze constructie van een samenwerking, als bedoeld in art. 2 van de overeenkomst van Linggadjati, geen sprake meer is.

Bovendien behoudt het Republikeinse voorstel, door voor de Republiek ten minste de helft van het aantal zetels in de door de Republiek voorgestelde interim-Regering op te eisen en de interim-Regering bij meerderheid van stemmen te doen beslissen, aan de vertegenwoordiging van de Republiek zodanige plaats voor, dat zij iedere beslissing, die niet geheel met haar wensen strookt, kan verhinderen.

Het voorstel miskent, dat de federatieve gedachte naar haar aard onverenigbaar is met die van juridische ongelijkheid der gefedereerde delen, laat staan met overheersing door een hunner. Bovendien ontneemt het Republikeinse voorstel aan Nederland, dat gedurende de overgangstijd de jure verantwoordelijkheid blijft dragen, iedere werkelijke invloed op de gang van zaken en schuift het de Nederlandse medewerking aan de opbouw der Verenigde Staten van Indonesië ter zijde, ondanks het feit, dat millioenen Indonesiërs en de overgrote meerderheid der minderheden de verzekering van hun rechten en vrijheden van de Nederlandse Regering verwachten.

Aangezien voorts deze centrale organisatie, de door de Republiek voorgestelde interim-Regering, de eindbeslissing hebben zal over alle aangelegenheden, die ter behandeling aan lagere centrale organen worden opgedragen, wordt ook voor deze aangelegenheden, die ter behandeling aan lagere centrale organen worden opgedragen, wordt ook voor deze aangelegenheden de positie van de Luitenant-Gouverneur-Generaal en van de Nederlandse Regering tot vrijwel niets gereduceerd, ook al is in de samenstelling van die organen het Nederlandse element niet geheel weggelaten.

Deze omstandigheid leidt tot een geheel andere beoordeling van de economische voorstellen der Republikeinse Delegatie dan deze op zich zelf wellicht van de zijde van de Commissie-Generaal zouden hebben verkregen.

Radio Nederland
Wereld omroep P.C.J.
Program

Donderdag, 17 Juli.

16.56: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
17: Einde Uitzending.
19: Engelse Berichten.

EUROPA EN AFRIKA.

Zelfde Programma-onderdelen, alleen in andere volgorde.

20 uur: Opening en Programma-overzicht.
20.02: Nederlands- en Indisch Nieuws.
„In de Familie" — Mevr. E. W. Wilink Broekman.
20.30: „Kurhaus Concert".
21: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
21.16: Vervolg „Kurhaus concert".
21.46: Programma van morgen.
21.47: Avondwijding — Rector B. J. A. Haanen.
22: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
22.04: Einde Uitzending.
23.30 uur: Engelse Berichten.

VOOR DE WEST.

Zie voor volgorde Programma onderdelen Europa en Afrika.

2.05 — 2.20: Caraibisch Commentaar.

Vrijdag, 18 Juli

5: Engelse Berichten.
10.30 uur: Engelse Berichten.
14.00: Oosterse Uitzending: 1. Nieuws. 2. Uitkijk op het Westen: „Nederland zoals je het ziet".
14.30: Opening en Programma-overzicht.
14.32: „Met PCJ naar ...... Scheveningen", (o.).).
15.01: Nederlands- en Indisch Nieuws. Reportage.
15.30: „Dolf van der Linden en zijn Metropolo orkest".
Vocalistes Maria Zamora.
o. Tuno — D. v. d. Linden.
1. Why have to be an openingsong — bow. M. Oots.
2. One morning in May — Carmichael — bow. Oets.
3. Brazil. — A. Barraso — bow. A. Smit.
Zang: Maia Zamora.
4. Idyllo. — A. Smit.
5. Lady be good . — Gershwin — D. v. d. Linden.
6. Puerta del Sol — Zmigrod — A. Smit.
Zang: Maria Zamora.
7. Summorrain. — Boy Edgar.
8. Pour ma petito chério Yvonne. — Clober.
9. Nostros. — Junco A. Smit.
O. Tuno. — D. v. d. Linden.
16.00: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
16.16: Programma van morgen.
16.17 Rotterdam herrijst.
Een ondwandeling over de tentoonstelling: „Rotterdam straks".
16.30 Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.
16.56: Uederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
17.00: Einde Uitzending.
19.00 Engelse Berichten.
EUROPA EN AFRIKA.
20.00 uur: Opening en Programma-overzicht.
20.02: Nederlands- en Indisch Nieuws.
Reportage.
20.31: „Dolf van der Linden en zijn Metropole orkest".
21.01: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
21.17: „Met PCJ naar ...... Scheveningen".
21.46: Programma van morgen.
21.49: Persoverzicht.
22.00: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
22.04: Einde Uitzending.
23.30: Engelse Berichten.

VOOR DE WEST.

Zie voor volgorde Programma-onderdelen: Europa en Afrika.

2.05 — 2.20: „Latijns-Amerikaanse Cultuur".

Spr.: D. W. A. van der Kemp.

AMERIKAANS TENNIS BLIJFT TROEF.

Bijna alle Wimbledon-titels naar de V.S.

De kampioenschappen van Wimbledon zijn weer voor een jaar bekend.

Nadat de Amerikaan Kramer reeds Vrijdag jl. beslag op de tennistitel in het enkelspel had gelegd, kwamen Zaterdag ook de andere titels uit de bus. Kampioen der dames werd eveneens een Amerikaanse, nl. Margaret Orborne, die haar landgenote Doris Hart in de finale weinig kans gaf en met 6—2, 6—4 zegevierde. Kramer behaalde een tweede titel met zijn landgenoot Falkenburg in het dubbelspel heren, waarin zij met 8—6, 6—3, 6—3 Mottram (Eng.) en Sidwell (Austr.) sloegen. Ook het dubbelspel dames werd een Amerikaanse aangelegenheid. Als „troostprijs" behaalde Doris Hart hier de titel met mrs Todd op haar landgenoten Osborne en Brough met 3—6, 6—4, 7—5. Het gemengd dubbelspel kwam op naam van Bromwich (Austr.) en miss Brough (V.S.), die Long en mrs Bolton (Austr.) er met 1—6, 6—4, 6—2 onderhielden.

Incident in Koninklijke loge.

Opnieuw is dus in deze wedstrijden, die als de wereldkampioenschappen op tennisgebied kunnen worden beschouwd, de suprematie van het Amerikaanse spel bewezen en waarom? De Amerikanen spelen het tennisspel agressief en met pressie, ook de dames en hiertegenover heeft de rest van de wereld zich nog niet genoeg gewapend. In Nederland helemaal niet. De onlangs gespeelde Daviscup-wedstrijd tegen Zuid-Afrika heeft het nog eens bewezen, dat onze spelers deze factoren missen. Daarom is het verheugend, dat de Amerikaanse dames-finalisten van Wimbledon deze week naar Nederland komen, zodat men dit spel eens rustig op Noordwijk kan bestuderen.

Nu nog even terug naar Wimbledon, waar de finales werden bijgewoond door koningin Mary, de hertogin van Kent en de Britse premier Attlee. De eerste set in het enkelspel dames werd ontsierd door vele missers, vooral in het racket van Doris Hart. Gelukkig leefde het spel in de volgende set enigszins op, toen Doris Hart een achterstand van 2—0, mede door toedoen van haar tegenstander, in een voorsprong van 4—2 wist om te zetten. Miss Osborne was evenwel op haar hoede en liet het verder niet komen.

In de eindstrijd dubbelspel heren deed zich een klein incident voor. Vooral de service en de smashes van Falkenburg waren dodelijk voor de tegenstanders. Een van de laatstgenoemde slagen diende zich brutaal aan in de koninklijke loge en passeerde tot grote ontsteltenis, niet het minst van de Amerikaan zelf, rakelings Queen Mary.

Het „gemengde" paar Mottram Sidwell kon het bij lange na niet bolwerken tegen het vaste spel der Amerikanen. Het zou trouwens tegen alle principes van teams-spel zijn ingegaan, als de Brit en de Australiër, die zo maar aan elkaar waren gekoppeld voor dit tournooi, overwonnen hadden.

(Haagse Courant).